

CHET TILI O'QITUVCHILARINING KASBIY KOMPETENSIYALARI

p.f.n. **F.O. Xodjiyeva**

Navoiy davlat pedagogika instituti

Pedagogika va psixologiya kafedrası dotsenti

A.M. Malikova

Pedagogika nazariyasi va tarixi mutaxassisligi 1- kurs magistranti

Uchquduq tuman 18-maktab Ingliz tili fani o'qituvchisi

Annotatsiya: So'nggi yillarda dunyoda ro'y berayotgan o'zgarishlar, jumladan, yumshoq ko'nikmalarga bo'lgan talab ortib borayotgani va bu o'zgarishlar butun dunyo bo'ylab ingliz tili o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalariga ta'sirini ko'rib chiqadi. Maqolada Kanada, Yevropa Ittifoqi, Rossiya va Hindiston kabi bir qator mamlakatlardagi o'qituvchilarga qo'yiladigan kasbiy standartlar va talablari haqida, bu o'zgarishlarning o'z aksini topgan yoki yo'qligini isboti va o'qituvchilarni nima tashvishga solayotganini ko'rish uchun Hindistondagi o'qitish konteksti tasvirlab berilgan. Maqolada ko'rsatilishicha, raqamli kompetensiyalar ko'plab mamlakatlarda o'qituvchilarning kompetensiyalariga kiritilgan bo'lsa-da, o'qituvchilar va ularning potentsial ish beruvchilarining ma'lum talablari o'qituvchilarning kompetensiyalari va talablari doirasida o'z aksini topmaydi. O'qituvchilarning umumiy va ingliz tili o'qituvchilari kompetensiyalarining joriy doiralari, xususan, o'qituvchilar va ularning potentsial ish beruvchilarining umidlarini qondirish uchun qisman qayta ko'rib chiqilishi kerak, bu esa o'qituvchilarni tayyorlashga ko'proq fanlararo yondashuvga olib kelishi mumkin.

Kalit so'zlar: Akademik til o'qituvchisi, oliy ma'lumot, professional kommunikativ kompetensiya, chet tillari, Ikkinchi tilni o'zlashtirish, motivatsiya, samarali strategiya, qiziqishni targ'ib qilish, o'qituvchi ta'limi, o'qituvchini rivojlantirish, yumshoq ko'nikmalar.

So'nggi yillarda dunyoda sezilarli o'zgarishlar ro'y berdi. O'qituvchining kasbi ham bundan mustasno emas, dunyo bilan birga o'zgarib bordi. COVID-19 pandemiyasi davrida o'qituvchilar masofaviy o'qitish usullarini o'zlashtirishlari kerak edi. Neyron tarmoqlarning rivojlanishi yangi imkoniyatlar bilan bir qatorda yangi xususiyatlarning ko'pligi bilan yangi muammolarni ham taqdim etadi. O'qitishning

texnik xususiyatlaridan tashqari, o'quvchilarning umidlari va talabalarning kelajakdagi ish beruvchilarining ehtiyojlari ham o'zgarib bormoqda. Bir qator tadqiqot natijalariga ko'ra, ko'plab ish beruvchilar o'zlarining potentsial xodimlaridan nafaqat qattiq ko'nikmalarni, balki yumshoq ko'nikmalarni ham kutishadi. So'nggi tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, yumshoq ko'nikmalar ko'plab mamlakatlarda juda muhim hisoblanadi. AQShda 2016 yilda Adecco Stafng HR kompaniyasi tomonidan o'tkazilgan so'rov shuni ko'rsatdiki, rahbarlarning 44 foizi (so'rovda qatnashgan 500 ta yuqori lavozimli rahbardan) yumshoq ko'nikmalarning etishmasligi ular ishchi kuchida ko'rgan eng katta malaka kamchiligi ekanligini aytishgan. 2018 yilda Bloomberg shuni ko'rsatadiki: Agar yaqinda bitiruvchilar o'zlarining yangi ish joylariga yaxshi tayyorgarlik ko'rmagan bo'lsalar, bu ularning qattiq qobiliyatlari etishmasligi uchun emas. So'ralgan korporativ respondentlarning qariyb 90 foizi va akademiklarning 88 foizi yangi ishga qabul qilinganlar o'z ishlarini muvaffaqiyatli bajarish uchun kompyuter savodxonligi va yozma muloqot kabi qiyin ko'nikmalarga ega ekanligini aytishdi. Biroq, ikkala guruh ham yangi xodimlarning yumshoq ko'nikmalaridan unchalik mamnun emas edi. Har 10 ta korporatsiyadan to'rttasi va ilmiy muassasalarning deyarli yarmi yangi ishga qabul qilingan xodimlar yuqori darajada ishlash uchun zarur bo'lgan yumshoq ko'nikmalarga ega emasligini aytishdi[Bloomberg BNA. Bloomberg Keyingi, 2018 yil, 2-bet]. So'rovda 200 ta yuqori darajadagi respondentlar, 100 ta korxonalaridan va 100 ta akademik soha vakillari ishtirok etdi va korporativ respondentlarning 34 foizi va akademik muassasalardagi respondentlarning 44 foizi yangi ishga qabul qilinganlar qattiq mahorat bilan tayyorlangan, ammo samarali bo'lish uchun yumshoq ko'nikmalarga ega emas deb hisoblashini ko'rsatdi. LinkedIn tomonidan 2019-yilgi Global tendentsiyalar hisoboti 35 mamlakatdagi 5165 ta biznesni qamrab olgan va respondentlarning 92 foizi yumshoq ko'nikmalar qattiq ko'nikmalar kabi muhim ekanligini ta'kidlagan bo'lsa, ish beruvchilarning 30 foizi qattiq ko'nikmalardan ko'ra odamlarni yumshoq ko'nikmalariga asoslangan holda ish bilan ta'minlash muhimroq ekanini ta'kidlagan. . Bundan tashqari, muvaffaqiyatsiz xodimlarning 89 foizi yumshoq ko'nikmalarga ega emas. Ko'rinib turibdiki, yumshoq ko'nikmalar ishga joylashish va ishdagi muvaffaqiyatning asosiy omiliga aylanmoqda. Avstraliya Savdo-sanoat palatasi o'zining AQF ekspertlar guruhiga 2019 yilgi Avstraliya kvalifikatsiyalari doirasini ko'rib chiqishda yumshoq ko'nikmalar har bir malaka uchun talab bo'lishi kerakligini ta'kidlaydi. Bu 2018-yilda Sky News biznes dasturining "The Ladder" dasturida AIBusiness School bosh direktori Ben Foote tomonidan aytilgan "Keyingi o'n yil ichida softskill intensiv kasblar Avstraliyadagi barcha ish o'rinlarining 63 foizini tashkil qilishi kutilmoqda" degan bayonoti bilan chambarchas

bog'liq. yumshoq ko'nikmalarni kasbiy ta'limda o'rganish mazmunining muhim qismiga aylantiradi [Myers,2021]. Ta'limdagi yumshoq ko'nikmalarning ahamiyati ortib borayotganligi sababli, yumshoq ko'nikmalarni o'rgatish zarurati butun dunyo bo'ylab o'qituvchilar va ish beruvchilar uchun asosiy tashvishga aylandi (Krouli, 2019). Yumshoq ko'nikmalar ta'limning muhim qismiga aylanayotganligi sababli, umumiy o'qituvchilar va ingliz tili o'qituvchilari - agar o'rgatmasalar ham, dars berishda ularni hisobga olishlari kerak [Instefjord & Munthe, 2017]. Shu sababli, savol tug'iladi. Ikkinchi til sifatidagi ingliz tili yoki chet tili sifatidagi ingliz tili o'qituvchilari ushbu o'zgarishlar va ehtiyojlarni qondirish uchun qanday kompetensiyalarga ega bo'lishlari kerakligi to'g'risida kelib chiqadi [Mouzaet al., 2014]. Shuning uchun o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyalari haqidagi mavjud qarashlarni o'rganish muhim ahamiyatga ega. Ulardan nima kutilayotgani va ularning kasbiy rivojlanishida eng yaqin ehtiyojlar nima bo'lishi mumkinligini ko'rish uchun chet tili sifatida ingliz tili. Shu maqsadda ushbu maqolada bir qancha mamlakatlarda kutilayotgan talablar va talablar haqida umumiy ma'lumot olasiz hamda Hindistondagi ingliz tili o'qituvchisining kompetensiyalarini batafsil ko'rib chiqadilar.

Kembrij ingliz tilini o'qitish asoslari [2018] quyidagi yo'nalishlar bo'yicha kompetentlik bayonotlari ro'yxatini o'z ichiga oladi: Ta'lim va o'quvchi, O'qitish, o'rganish va baholash, Til qobiliyati, Til bilimi va xabardorligi, Kasbiy rivojlanish va qadriyatlar Evangelin Pristsilla B., A.V. Konobeev Originalnaya maqola o'qituvchi darajalarini "poydevor", "rivojlanayotgan", "mutaxassis" va "mutaxassis" toifalariga ajratadi va kelgusi yilda tizim joriy etilganidan keyin muhim bo'lgan "raqamli o'qitishning asosiy tushunchalarini tushunish" kabi ba'zi xususiyatlarni bayon qiladi. /o'rganish», lekin hech qanday tafsilotlarni keltirmaydi va aks holda o'qituvchilarning kompetensiyalarining juda an'anaviy taqsimlanishini ta'minlaydi, bu esa o'zini juda umumiy tavsiflovchilar bilan cheklaydi, masalan, "O'qitishni o'rgatish tamoyillari va usullarini mukammal tushunadi. Dars rejalari va sinf amaliyoti o'quvchilarning ehtiyojlariga ko'ra, boshqa ko'nikmalar bilan tez-tez integratsiyalashgan holda turli bosqichlardan foydalangan holda o'qitish ko'nikmalarini rivojlantirish uchun izchil foydalaniladigan keng ko'lamli texnikalarni namoyish etadi. Boshqacha qilib aytganda, ushbu tizim o'qituvchilarning kompetensiyalariga juda an'anaviy yondashuvga amal qiladi va ularni baholash uchun aniq vositalarni taqdim etmaydi.

Mualliflar Evropa Ittifoqi mamlakatlaridagi bir nechta tadqiqot maqolalari va milliy standartlarning qisqacha sharhini taqdim etadilar va shunday xulosaga kelishadi: "Yevropa mamlakatlarida ingliz tili o'qituvchisiga turli xil ijtimoiy ehtiyojlar va talablar mavjud, shuning uchun ham ingliz tili o'qituvchisi uchun bitta "talablar

to'plamini" aniqlab bo'lmaydi. Ingliz tili o'qituvchisining kasbiy kompetensiyalari». Mualliflar Britaniya Kengashi tomonidan o'tkazilgan so'rov natijalariga ko'ra, chet tili o'qituvchilarining 7 ta xususiyatidan foydalanishni taklif qiladilar: o'qituvchi 1. ta'lim jarayoniga qo'yiladigan rasmiy burch va talablarni bilishi, 2. o'qituvchilarning ehtiyojlarini hisobga olishi, 3. hamdard bo'lmoq, 4. ijodkor bo'lmoq, 5. tinglay olish, 6. sabrli bo'lish va 7. sinfdan tashqarida o'rganishni rag'batlantirish. Ushbu sanab o'tilgan fazilatlar chet tili o'qituvchilari uchun xos bo'lmagan ko'rinadi, lekin juda umumiy xususiyatga ega. Bundan tashqari, bu fazilatlarni o'lchash juda qiyin bo'lib tuyuladi, hatto mualliflar o'z maqolalarini "davlatimiz (Ukraina) chet tili o'qituvchilari uchun milliy professional standartlarni ishlab chiqishda ushbu talablarni hisobga olishi tavsiya etiladi" degan tavsiya bilan yakunlaydilar, deb o'ylashgan. Garchi sanab o'tilgan sifatlarni «talablar» deb nomlash juda qiyin bo'lsa-da, ular muhim jihatni o'z ichiga oladi, ya'ni sinfdan tashqari o'rganishni rag'batlantirish uchun o'qituvchi o'qituvchilarga bepul internet resurslaridan foydalanishni tavsiya qilishi kerak - bu minglab o'qituvchilar tomonidan amalga oshirilgan. yillar. Kvebekda [2021] chop etilgan Kanadaning "O'qituvchilar uchun kasbiy kompetensiyalar bo'yicha ma'lumotnoma doirasi" "so'nggi yigirma yil ichida sodir bo'lgan, o'qituvchilar tomonidan bajarilgan ishlarga bevosita yoki bilvosita ta'sir ko'rsatgan asosiy o'zgarishlarni" tavsiflaydi. Talabalarning bilim olishini qo'llab-quvvatlash uchun o'qituvchining hozirgi bilim holatiga asoslanib, o'qituvchilarning kasbiy faoliyatini boshqaradigan o'qituvchi» (talabalarning o'qituvchisini va ta'limini yanada rivojlantirishga harakat qilish, turli vaziyatlarda kasbiy mustaqillikni qanday amalga oshirishni bilish, ta'lim berishda mavjud bilimlarga asoslanish), «bir qator yo'riqnomalarni bayon qiladi va o'qituvchining kompetensiyalarini asoslovchi kasbiy bilimlarni batafsil bayon qiladi» va « ma'lumot bazasini tashkil etuvchi 13 ta kompetensiyaning har birini va ularning o'qituvchilar ishida qanday qo'llanilishini ko'rsatadigan asosiy elementlarni tavsiflaydi».

Ushbu asos umuman o'qituvchilar, shu jumladan chet tillari o'qituvchilari uchun ishlab chiqilgan va shuning uchun bizni qiziqtiradi. Hayotdagi o'zgarishlar qatorida o'qituvchilarning kompetensiyalarini o'zgartirish sabablari qatorida, Raqamli ta'lim ijtimoiy o'zgarishlar bilan bir qatorda raqamli texnologiyalardan foydalanishning ko'payishini ham sanab o'tadi: "Raqamli ta'lim vosita sifatida, balki savodxonlik va ijtimoiy amaliyot shakli sifatida ham hozirda o'qituvchilarning asosiy vazifalaridan biridir. maktab va o'qituvchilar, Raqamli kompetentlik asosida tasvirlanganidek. Bu mas'uliyat o'qituvchilardan doimiy ravishda yangi kompetensiyalarni rivojlantirish va ularni yangilab turishni talab qiladi». Bundan tashqari, "Tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, bolalar vizual, jismoniy, lingvistik va ijtimoiy ma'lumotlarni qayta ishlash qobiliyatlari

bilan tug'iladilar. Bular kelajakda ta'lim olish, shu jumladan maktabda o'qish turadi", demak, o'qituvchilar o'z ta'limini talabalarda ushbu ko'nikmalarga moslashtira olishlari kerak.

Konferentsiya chet tili o'qituvchilariga tegishli bo'lgan quyidagi kompetensiyalarni o'z ichiga oladi:

IKKI ASOSIY KOMPETENSIYALAR

Vakolatlilik 1 Vazifalarni bajarishda madaniy yo'l-yo'riq ko'rsatish.

Malakalilik 2 O'qitish tilini o'zlashtirish

1-Ma'lumot: Talabalar bilan ishlash va talabalar uchun asosiy bo'lgan oltita ixtisoslashgan kompetensiyalar

Ko'nikma 3 O'qitish va o'rganish holatlarini rejalashtirish

Qobiliyat 4 O'qitish va o'rganish holatlarini amalga oshirish

Kompetentsiya 5 O'rganishni baholash Malakalilik 6 Sinf qanday ishlashini boshqarish

Malakalilik 7 O'quvchilarning xilma-xilligini hisobga olish

Kompetentsiya 8 Talabalarining o'rganishga bo'lgan muhabbatini qo'llab-quvvatlash

2-Ma'lumot: Hamkorlikdagi professionallik asosidagi ikkita kompetentsiya

Ko'nikma 9 Maktab jamoasi a'zosi sifatida faol ishtirok etish

Malakalilik 10 Hamkorlik oila va jamiyatdagi ta'lim bo'yicha hamkorlar bilan

3-Ma'lumot: O'qituvchilarning kasbiy mahoratiga xos bo'lgan yagona kompetentsiya

Kompetentsiya 11 O'z kasbiy rivojlanishiga va kasbga bo'lgan intilish

IKKI TA'RIFLAR KO'ZMAS KOMETENSIYALAR

Kompetentsiya 12 **Raqamli texnologiyalarni safarbar etish**

Kompetentsiya 13 Kasbning axloqiy tamoyillariga muvofiq harakat qilish.

Ko'rinib turibdiki, 12-kompetentsiya ham o'qituvchilar raqamli texnologiyalarni safarbar qila olishi kerakligini ta'kidlaydi. U quyidagicha ta'riflanadi: Bu kompetensiyaning ko'lamini sinfda pedagogik maqsadlarda raqamli vositalardan foydalanish uchun zarur bo'lgan texnik ko'nikmalardan tashqariga chiqadi. O'qituvchilar nafaqat ularni qo'llab-quvvatlaydigan raqamli vositalarni, balki ular baham ko'riladigan madaniy kontekstni ham hisobga olgan holda, bu o'zgarishlarning ta'limning tabiati va qiymatiga ta'siridan xabardor bo'lishlari kerak. Shu ma'noda, raqamli texnologiyalardan foydalanish barcha madaniy amaliyotlarimiz va mahsulotlarimiz. U boshqa intellekt shakllarini tarmoqqa birlashtiradi va shu bilan birga, bilimning boshqa modellari, bilimga kirishning boshqa modellari va o'quvchilarning bilim olishi va o'quvchilarning bilim bilan o'zaro munosabatlariga tobora ko'proq ta'sir ko'rsatadigan ta'limning boshqa modellarini birlashtiradi" [ReferenceFramework for Professional Competencies for Teachers, 2021, p. 78] va

quyidagi asosiy elementlarni o'z ichiga oladi:- Raqamli asrda axloqiy fuqarolikni amalga oshiradi.- Texnologik ko'nikmalarni rivojlantiradi va safarbar qiladi.- Ta'lim uchun raqamli resurslar salohiyatidan foydalanadi.

-Axborot savodxonligini rivojlantiradi va safarbar qiladi.

- Raqamli texnologiya orqali hamkorlik qiladi.

- Raqamli texnologiya orqali muloqot qiladi.

- Raqamli texnologiya orqali kontent ishlab chiqaradi.

- Inklyuzivlikni qo'llab-quvvatlash va turli ehtiyojlarni qondirish uchun raqamli vositalardan foydalanadi.

- Shaxsiy va professional imkoniyatlarni oshirish uchun raqamli texnologiyani safarbar qiladi.

- Raqamli texnologiya orqali turli muammolarni hal qiladi.

- Raqamli texnologiyalardan foydalanish borasida tanqidiy fikrlashni rivojlantiradi.

-Raqamli texnologiyalardan foydalanishda innovatsion va ijodiy yondashuvni qabul qiladi [O'qituvchilar uchun professional kompetentsiyalar uchun ma'lumotnoma asoslari, 2021, p. 79].

Qalin harflar bilan yumshoq ko'nikmalarga aniq mos keladigan elementlar ko'rsatilgan. Ko'rinib turibdiki, Konstitutsiyada dunyodagi so'nggi rivojlanish va masofaviy o'qitish vositalaridan umumiy foydalanishni aks ettiruvchi o'quv kurslariga oid kompetentsiyalar ro'yxati keltirilgan.

Bu g'oya 2017 yilda Ispaniyada ishlab chiqilgan YUNESKOning O'qituvchilar uchun Raqamli Qobiliyatning umumiy doirasi (CDCFT) bilan mos keladi. CDCFT 21-asrda amaliyotchilarni o'qitish uchun zarur deb topilgan 21 ta raqamli kompetentsiyani aks ettiradi, ular (1) Axborot va ma'lumotlar savodxonligi, (2) Aloqa va hamkorlik, (3) Raqamli tarkibni yaratish, (4) Xavfsizlik kabi 5 ta asosiy kompetentsiya sohalariga qaratilgan. va (5) Muammoni hal qilish, ular offoundation, o'rta va yuqori darajalarda belgilangan . kasbiy mahorat (maxsus, uslubiy, psixologik-pedagogik tayyorgarlik), mehnat (mehnat munosabatlari, o'quv jarayonining o'zi, resurslar, texnika va o'qitish usullaridan optimal foydalanish) va san'at (aktyorlik va notiqlik.)" va "O'qituvchilarning kasbiy mahoratining asosiy ko'rsatkichlari. Chet tillari talabalarning kommunikativ va shaxslararo muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish zaruriyatini o'z ichiga oladi, uning tarkibiy qismlari lingvistik, mavzuli, ijtimoiy-madaniy, ta'lim va kognitiv kompetentsiyadir. Muallif o'qituvchi nafaqat o'quvchilarning ingliz tili bo'yicha bilimlarini rivojlantirish, balki ularning kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirish bilan ham shug'ullanishi kerakligini aniq ta'kidlaydi. . [2018] oldingi tadqiqotlardan so'ng ingliz tili o'qituvchilarining madaniy va lingvistik, lingvistik va didaktik, ijtimoiy va ta'lim, kasbiy va ta'lim kompetensiyalarini

ro'yxatlang. Boshqalar qatorida, mualliflar yuqorida tilga olingan kompetensiyalarning bunday tarkibiy qismlarini "sinfda muxokamada muxoliflarga hurmat ko'rsatgan holda o'z nuqtai nazarini mantiqiy tushuntirish va samarali himoya qilish mahorati" deb ta'riflaydilar. Tahlil shuni ko'rsatadiki, o'qituvchining malakasiga qarashlar chegaralar bo'ylab turlichadir. Ko'pgina mamlakatlarda asosan til mazmuni va muloqot ko'nikmalarini o'rgatish qobiliyatiga yo'naltirilgan ancha an'anaviy qarash qabul qilingan bo'lsa, Kanada kabi ba'zi boshqa mamlakatlarda bu qarash o'zgarib, o'qituvchining mahorati va o'qitish mazmuni sifatida ba'zi yumshoq ko'nikmalarni o'z ichiga oladi. Bu mehnat bozoridagi keyingi o'zgarishlarni bashorat qilish usuli sifatida o'qituvchilar ta'limiga yumshoq ko'nikmalarni kiritishni anglatishi mumkin. Albatta, mamlakatlarning o'qitish kontekstida ham o'ziga xos xususiyatlari bor, bu ham o'qituvchilarning vakolatlariga ta'sir qiladi. Bu shuningdek, fanlararo yondashuvni anglatishi mumkin. o'qituvchilar uchun ta'lim zarur bo'lishi mumkin, bundan keyin ta'riflangan. Til ta'limiga bunday yondashuv bir tomondan deklarativ bilim va tadqiqot vositalariga ega bo'lgan o'qituvchilarni, ikkinchi tomondan esa ko'p madaniyatli jamiyatdagi turli xil sinflarga dosh bera oladigan o'qituvchilarni tayyorlashga qaratilgan.

Hindistondagi chet tillari o'qituvchilarining professional kompetensiyalari

Chet tillarini o'rgatish va adabiyotni o'zlashtirishda hal qilinishi kerak bo'lgan asosiy shartlar. Ushbu maqolada ko'tarilgan muammoning keskinligi chet tilini o'qitish va savodxonlikni tushunish muammolari, nazariya va amaliyot, savodxonlikning yangi idroklari, o'qish mahoratini o'rgatish, miya va boshqa tillarni o'rgatishdagi qiyinchiliklar kabi chet tili o'qituvchilari ta'limining murakkabligini oshiruvchi talabning ortib borishi bilan til o'rganish izohlanadi.

Biroq, malaka bo'lajak ingliz tili o'qituvchilari bo'luvchi talabalarni rag'batlantirish uchun ko'proq ish olib borishga to'g'ri keladi. Mandasari va Oktaviani [2018] o'z tadqiqotlarida menejment dasturi talabalari ingliz tilini o'rganishda his-tuyg'ulari ishtirok etganda ingliz tilini yaxshiroq o'rganganligini ta'kidlaydi. Ushbu kontseptsiyani saqlash o'qituvchining fon roli sifatida o'qituvchilarning qiziqishini yuqori ushlab turish va ularni o'rganishga jalb qilish uchun turli xil siljishlarni amalga oshiradi. Shu munosabat bilan, o'qituvchi rollarni almashishi va o'zini birinchi navbatda o'qituvchilariga hamdard bo'lish va yangilanishni davom ettirish uchun o'zini engilroq deb bilishi kerak, so'ngra sahnada nafaqat donishmand, balki "yonboshlovchi" sifatida ham ishlaydi. Nihoyat, zaif tomonlarni izlash o'rniga, malakani oshirish yo'nalishlarini ko'proq baholaydigan baholovchi. Ingliz tili global tilning nufuzi va maqomiga ega. Bu aloqa, texnologiya, savdo, ilm-fan, reklama, xalqaro konferentsiyalar, bankning global bo'limi, o'yin-kulgi, intervyu va boshqa

ko'plab sohalarning tili. Ko'p yondashuv va usullar joriy qilinayotgan bo'lsa-da, o'quv jarayoni unchalik samarali emas va unchalik qiziq emasdek tuyuladi. Ingliz tilini ikkinchi til sifatida o'rgatish va o'rganish ham o'qituvchilar, ham o'quvchilar uchun qiyinchilik tug'diradi. O'qituvchi o'quvchilarni maqsadli tilda mukammal o'rganishi uchun sinf muammolarini chuqurroq tushunishi kerak. Til o'rganish jarayonida o'qituvchi turli rollarni bajaradi. Agar yuqoridagi barcha rollarni o'qituvchi to'g'ri bajarsa, u o'quvchilarning kelajagini shakllantirishda ideal namuna va yo'l boshchiga aylanadi. "Aspiring Minds" ta'lim, bandlik va ta'limni baholash kompaniyasi muhandislik fakulteti talabalarining 25 foizi ingliz tilini tushunish qobiliyatiga ega emasligini aniqlaydi. 55 000 muhandislik bitiruvchilari tekshirildi va muhandislarning 25% dan ortig'i muhandislik maktabining o'quv dasturini tushunish uchun ingliz tilini tushunish ko'nikmalariga ega emasligi aniqlandi. Hozirgi vaqtda ingliz tili butun dunyo bo'ylab muloqot tilidir.

Shu bilan birga, dunyodagi ba'zi o'zgarishlar o'qituvchining o'quvchilarda muloqot qilish qobiliyatini rivojlantirish bilan birga rivojlantirishi kerak bo'lgan kompetensiyalarga ta'sir qilishi mumkin.

Hindistonda ingliz tili o'qituvchisi kompetensiyalariga umumiy qarash

Ingliz tili o'qituvchisining asosiy kompetensiyalari aksariyat mamlakatlarda bir xil bo'lib tuyulsa-da, keling, Hindistonda keng tarqalgan qarashlar, umidlar va muammolarni, shuningdek, ingliz tili o'qituvchilari orasida keng tarqalgan ba'zi asosiy tushunchalarni ko'rib chiqaylik.

Tuzatish choralari

Asosan, hind sinf xonalarining ko'pchiligida yetarlicha sharoit yo'q, o'qituvchilar yetarli emas, sinfning o'ta kuchliligi til o'rgatuvchi sinfga o'xshamaydi. O'quvchilarning aksariyati birinchi avlod o'quvchilari bo'lib, ular uchun mutlaqo ingliz tili yangi.. Bu, o'z navbatida, vositalar va usullarni amalga oshirishning amaliy emasligini ko'rsatadi. Til o'qituvchilari bilan imkoniyatlar mavjud. Til o'qituvchilari sinfda ma'ruza qilishni afzal ko'rishdan qochishlari kerak, til o'zaro aloqani talab qiladi. Muloqot ikkinchi tilda maqsadli samaraga erishish uchun samarali L2 o'rganishning asosidir. O'quvchilar va o'qituvchilar jarayonda qiziqarli tarzda birlashadilar.

L2 darajasiga ta'sir qiluvchi strategiyalar

L2 darajasiga ta'sir etuvchi strategiyalar - bu ta'sirning yo'qligi Oilaviy muhit Madaniy va ijtimoiy-iqtisodiy muammolar Kamroq L2 aloqasi Ona tilining ta'siri va aralashuvi Tengdoshlar guruhining ta'siri maqola Grammatika va usullarga e'tibor qaratiladi. Talaffuz va ikkilanishdan qo'rqish.

Hindistonda ikkinchi tilni o'rganishning murakkab tizimi

Hozirgi vaqtda ingliz tilini o'rganish keng tarqaldi va til uchun imkoniyatlar ham juda ko'p. Bugungi kunda ingliz tilini bilish nomzodlarning ishga joylashishi uchun bevosita umiddir. Umuman olganda, o'quvchi o'z ona tilini tinglash, gapirish, o'qish va yozish orqali tabiiy ravishda oddiydan murakkabga o'rganadi, ammo ingliz tili kabi har qanday ikkinchi til yozishdan boshlanadi va keyin o'qish, gapirish va tinglashga o'tadi. Shunday qilib, bu murakkab jarayon o'quvchini maqsadli tildan foydalanishga samarali rag'batlantiradi. O'quvchilarni boshlang'ich bosqichida xatoga yo'l qo'ygan taqdirda ham rag'batlantiring. Til o'rganishni o'quv rejasini rejalashtirish va baholash bilan cheklab bo'lmaydi. Qiyinchiliklarni bartaraf etish uchun o'quvchini ingliz tilidan foydalanishga undash mumkin. Faqat o'qituvchilar L2 sinfida ona tilini qo'llashdan qochsa, o'quvchi undan qochadi. Agar o'qituvchi lingafon sinfida L1 va L2 dan teng foydalansa, o'quv dasturi o'z-o'zidan toza bo'ladi. O'qituvchi o'quvchilarga 2-darsni notiqlik bilan ta'minlaydigan va tinglash, gapirish, o'qish va yozish uchun bir xil ahamiyatga ega bo'lgan va samarali tarzda ta'kidlaydigan vaziyatlarni taqdim etishi kerak. O'quvchilarning ikkinchi tilga bo'lgan nafratini yo'q qilish kerak. O'quvchilarning muammolarini aniqlash va samarali strategiyalarni taklif qilish asosiy masala. Talabalarning o'zaro ta'sirdagi ishtiroki nutqning paydo bo'lishining asosiy omilidir. Ularning xatolari o'qituvchi tomonidan o'zgartirishga rozi bo'lishi kerak.

Maqsadli tildan foydalanish

O'qituvchi o'z o'rgatishda maqsadli tildan foydalanishi kerak, Curtain [2000] o'qituvchilarning maqsadli tildan foydalanishi va 2-sinf bo'yicha o'quvchilarning malakasi o'rtasidagi bog'liqlikni ko'rib chiqadi. O'qituvchining natijalari o'quvchilarning I2 malaka darajasini oshiradi. O'qituvchining roli til o'rganuvchining roli bilan tengdir. O'qituvchi muvaffaqiyatli muloqot qilish imkoniyatlarini targ'ib qilishi kerak.

Qiziqishni oshirish

O'quvchilarga tabiiy og'zaki tilni tushunish uchun tinglash imkoniyati kerak. Talabalarning e'tiborini jalb qilish uchun o'qituvchi samarali tinglash uchun qaysi mavzuni so'rashi kerak, o'qituvchi taqdim etishi mumkin bo'lgan lug'atni qiyinlashtirishi, mavzuni qiziqarli vaziyatlar yoki hikoyalar bilan bog'lashi, keyingi savolga diqqat bilan javob berishi kerak. ma'ruzadan so'ng, tinglaganingizdan so'ng, o'quvchilardan umumiy fikrlarni so'rang.

Imkoniyatlar va o'zaro ta'sir

O'qituvchi o'quvchilarga til o'rganish jarayonida faol ishtirok etish imkonini berishi kerak. Bu ularga o'qishda muvaffaqiyatga erishish va o'quv jarayoniga qiziqarli ishtirok etishda yordam beradi. Bu ularning o'rganishda muvaffaqiyatga erishishga va o'quv jarayoniga qiziqarli ishtirok etishga yordam beradi. O'quvchilarga

mustaqil o‘rganishga yordam beradigan va mazmunli muloqot qilish imkoniyatini beruvchi o‘z o‘rganish maqsadlarini belgilashga yordam berish kerak. Talabalar g‘oyalar va his-tuyg‘ularini va 12 va ularni qiziqtirgan mavzularni bildiradigan vazifalarni yaratish zarurati

Boshlang‘ich bosqichdan motivatsiya

O‘rganish bosqichining boshida o‘qituvchi ularni yangi lug‘at bilan tanishtirish uchun etishmayotgan harflarni topish kabi so‘z o‘yinlarini o‘ynashi mumkin. Javoblardan chiqqan o‘quvchilarga javoblarni qisqa paragrafda ishlab chiqish imkoniyati beriladi. Buning yordamida o‘qituvchi o‘quvchilarga tilni ko‘p harakat qilmasdan bajarishlari uchun platformani targ‘ib qiladi. O‘qituvchi o‘quvchilarga guruhda muhokama qilish uchun qiziqarli mavzularni ham berishi mumkin. Va keyin ular ushbu mavzu bo‘yicha o‘z g‘oyalarini do‘stlariga taqdim etishga undaydilar. Bunday topshiriq orqali o‘quvchi o‘zini ko‘rsatishda unchalik qiyinchilik tug‘dirmasligi mumkin. Ular o‘z ta’lim jarayonida o‘zlarini oshirish imkoniyatini topadilar.

Mavzular	Yo‘qolgan harflarni toping	Paragrafni batafsil bayon qiling
ELT	mta—ui-ti-n	ELT tilidagi usullar...
Mahalliy	-tnis-oo-	Idishlar yordam beradi
Sinf xonasi	-ust-tdn-	Talaba - bu ...
Texnologiya	m- -ia, m- - em	Ommaviy axborot vositalari juda katta maydon

Birlashtiruvchi bog‘lanish Tili sifatida. Til- inson g‘oyalarini ifodalash uchun ishlatiladigan koddir. Bu tovushlardan, so‘zlardan va grammatikadan iborat bo‘lgan aloqa tizimidir, bu ma’lum bir mamlakatda talabalar tomonidan qo‘llaniladigan aloqa tizimlari. Sinf xonasi o‘quvchilarning turli ijtimoiy guruhlaridan iborat . Birinchi til (ona tili, ota tili/ona tili, arterial til yoki LI) - bu inson tug‘ilganidan beri tanish bo‘lgan til.

Tilni o‘rganish namunaga asoslangan. Inson tilini ishlab chiqarish va tushunish lingvistik qoidalardan ko‘ra mavhum bo‘lgan qonuniyatlardan aniq "namunalar" to‘plamiga asoslanadi . Amaliyot til misollarini ma’ruzachilar uchun qulay qiladi. Tilni bilish - bu tildagi qurilishni bilish. Ikkinchi til ona tili bo‘lmagan tildir, ayniqsa u ko‘p tilli jamiyatda tan olingan va qabul qilingan hududda yashovchi tildir. Til yoki lingvistik qoidani o‘zlashtirishga erishish jarayoni san’ati o‘zlashtirish deyiladi.

O'zlashtirish atamasi dastlab o'quv jarayonining ongsizligini ta'kidlash uchun ishlatilgan.

O'rganishni yaxshilash: PPT-ga asoslangan taqdimotlar va seminarlar orqali o'quvchilar ikkinchi tildan foydalanishdan zavqlanishlari mumkin edi. Fikr almashish uchun ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish L2 ni olishning yana bir jozibali yo'lidir. Talabalar ijtimoiy tarmoqlardan qarashlari, g'oyalari va tadqiqotlari bilan bo'lishishlari uchun foydalanishlari mumkin. Bu o'quvchilarga o'zlarining ko'p qirrali iste'dodlarini ochiq dunyoda ochib berishga yordam beradi, bu erda ular do'stlari doirasidan, shu jumladan O'qituvchilardan darhol javob oladilar. Til o'rganish bo'yicha o'quvchilar o'z qo'llarida osongina mavjud bo'lgan til o'rganish uchun foydali ilovalarni baham ko'rishlari mumkin, masalan, lug'atlar, idiomalar va iboralar, kundalik iqtiboslar, tezaurus, nutq ingliz tili va mashhur nutq. Global asrda omon qolish yoki yashash global tildagi muloqotga asoslanadi.

Rivojlanish bo'yicha maslahatlar

1. Yaxshi tinglovchi — yaxshi ma'ruzachi
2. Xabarning samarali yetkazilishiga ishonch hosil qilib, aniq gapirishga harakat qiling.
3. Ishonchli bo'ling
4. Yaxshi talaffuz va intonatsiyani bog'lang
5. Gapirayotganda vaqtni kuzatib boring
6. Yaxshilash uchun tez-tez fikr-mulohazalarni oling.

Ushbu tamoyillardan to'liq foydalanish uchun o'qituvchilar til ko'nikmalari va o'qitish usullarini bilishdan tashqari, madaniyatlararo muloqot qobiliyatlari, hissiy aql, tanqidiy fikrlash va jamoada ishlash ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak. Ushbu kompetensiyalar tilni bilish va til o'rgatishning asosiy tamoyillaridan foydalanishning asosiy kompetensiyalariga qo'shimcha sifatida ta'riflanishi mumkin [Demidova, 2018] Ko'rib turganimizdek, Hindistondagi ko'p madaniyatli va ko'p tilli vaziyat tufayli ingliz tili o'qituvchisi kompetensiyalari to'plami o'ziga xos xususiyatlarga ega. uning asosiy vakolatlari ushbu maqolada ko'rib chiqilgan boshqa mamlakatlardagi vakolatlarga juda o'xshaydi. Keyingi tadqiqotlar butun dunyo bo'ylab o'qitish kompetensiyalariga bo'lgan ehtiyoj qanday o'zgarishini va bu mo'zgarishlar o'qituvchilar tayyorlash va kasbiy rivojlanishda qanday aks etishi kerakligini aniqlashda yordam berishi mumkin. Ushbu o'zgarishlar yangi kompetensiyalarni shakllantirish uchun o'qituvchilar tayyorlashga fanlararo yondashuvni talab qiladi.

Umumiy xulosa

Dunyodagi, jumladan, ta'lim va ta'lim olamidagi o'zgarishlar o'qituvchilar o'quvchilarni hal qilishi va tayyorlashi kerak bo'lgan vaziyatlar va ko'rib chiqilgan

hujjatlarda ko‘rsatilgan vakolatlar o‘rtasidagi tafovutga olib keldi. O‘qituvchilarning kompetensiyalari o‘quvchilarni kelajakdagi kasbga tayyorlash uchun chet tillarini o‘rgatish orqali o‘quvchilarda yumshoq ko‘nikmalarni rivojlantirishni bilishni o‘z ichiga olishi kerak.

Manfaatlar to‘qnashuvi

Mualliflar manfaatlar to‘qnashuvi yo‘qligini e‘lon qiladilar.

ADABIYOTLAR

1. Binytska, K., Buchkivska, G., & Kokieli, A. (2020). Evropa Ittifoqi mamlakatlarida ingliz tili o‘qituvchisining kasbiy kompetensiyalari tizimiga qo‘yiladigan talablar. *Uzluksiz kasbiy ta‘lim nazariyasi va amaliyoti (Seriya: Pedagogika fanlari)*, 2 (63), 85-90. DOI: 10.28925/1609-8595.2020.2.12

2. Bloomberg BNA. Keyingi Bloomberg. (2018). Ertangi iste‘dodni shakllantirish: hamkorlik paydo bo‘layotgan qobiliyatlar bo‘shlig‘ini yo‘q qiladi. Arlington, Virjiniya: Bloomberg BNA. https://www.bna.com/uploadedFiles/BNA_V2/Micro_Sites/2018/Future_of_Work/Workday%20Bloomberg%20Build-Tomorrow-Talent_FINAL.pdf dan olindi (kirish: 2022-yil 1-iyul). Professional nutq va muloqot jild. 4 4-son, 2022 yil 51 Original maqola Evangeline Priscilla B., Aleksey V. Konobeiev

3. Cambridge English Teaching Framework. (2018). <https://www.cambridgeenglish.org/teaching-english/professional-development/cambridge-english-teaching-framework/> dan olindi (kirish: 1-iyul, 2022-yil).

4. O‘qituvchilar uchun umumiy raqamli kompetensiya asoslari. (2017 yil oktyabr). Instituto Nacional de Tecnologías Educativas y Formación del Profesorado. http://aprende.intef.es/sites/default/files/2018-05/2017_1024-Common-Digital-Competence-Framework-For-Teachers.pdf dan olindi (kirish: 2022-yil 1-iyul).

5. Parda, H. (2000). Vaqt erta boshlash dasturlarida omil sifatida. J. Mun va M. Nikolov (Eds), *Yosh o‘quvchilarga ingliz tilini o‘rgatish bo‘yicha tadqiqotlar* (87-120-betlar). Pécs: University Press Pécs.

6. Demidova, AV (2018). Multimedia ta‘lim muhitida chet tili o‘qituvchisining kasbiy kompetensiyalari. Konferensiya materiallari: 18-Kelajak mutaxassisi PCSF Professional Culture, dekabr 2018. doi:10.15405/epsbs.2018.12.02.169

7. Global Talent Trends 2019. (2019). <https://business.linkedin.com/content/dam/me/business/en->

us/talentsolutions/resources/pdfs/global-talent-trends-2019-old.pdf dan olindi (kirish: 2022-yil 1-iyul).

8. Instefjord, EJ, & Munthe, E. (2017). Raqamli malakali o'qituvchilarni tarbiyalash: o'qituvchilar ta'limida professional raqamli kompetentsiyaning integratsiyasini o'rganish. O'qitish va o'qituvchilar ta'limi, 67, 37-45.

9. Karpova, L., Grigorieva, E., Ladonina, E., Popova, O. va Shchekoldina, A. (2018). Ingliz tili o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish. SHS Web of Conferences, 50, "Tilshunoslik va didaktikaning dolzarb masalalari: gumanitar va ijtimoiy fanlarda fanlararo yondashuv" xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi (CILDIAH-2018). doi: 10.1051/shsconf/20185001077

10. Larsen-Friman, D. (1986). Til o'rganishda texnika va tamoyillar. Angliya: Oksford, 1986.

11. Mandasari, B. va Oktaviani, L. (2018). Ingliz tilini o'rganish strategiyalari: Menejment va muhandislik talabalari uchun tadqiqot. *PREMISE – Ingliz tili ta'limi va amaliy tilshunoslik jurnali*, 7-jild, № 2, 61-79. doi: 10.24127/pj.v7i2.1581

12. Mishra, P. va Koehler, MJ (2007). Texnologik pedagogik mazmun bilimi (TPPK): Texnologiya bilan o'qitishning yomon muammolariga qarshi turish. Axborot texnologiyalari va o'qituvchilar ta'limi bo'yicha jamiyatning xalqaro konferensiyasi materiallari (2214-2226).

13. Mouza, C., Karchmer-Klein, R., Nandakumar, R., Yilmaz Ozden, S., & Hu, L. (2014). Pedagogik tayyorgarlik bo'yicha o'qituvchilarning texnologik pedagogik mazmuni bo'yicha bilimlarini rivojlantirishga kompleks yondashuvning ta'sirini o'rganish. *Kompyuterlar va ta'lim*, 71, 206-221. doi: 10.1016/j.compedu.2013.09.020

14. Myers, MJ (2021). Yumshoq ko'nikmalar va kasbiy ko'nikmalarni rivojlantirish. Ta'lim, tadqiqot va innovatsiyalar bo'yicha 14th yillik xalqaro konferensiya materiallari, Onlayn konferensiya, 8-9 noyabr, 2021 yil. doi: 10.21125/iceri.2021.0760

15. O'qituvchilar uchun professional kompetensiyalar uchun ma'lumotnoma asoslari. (2021). Kvebek, Kanada. https://cdn-contenu.quebec.ca/cdn-contenu/adm/min/education/publications-adm/devenir_enseignant/reference_framework_professional_competencies_teacher.pdf?1611584651 dan olindi (kirish: 12,01-iyul). AQF ekspertlar guruhiga Avstraliya kvalifikatsion asoslarini taqdim etishni ko'rib chiqish. (2019 yil mart).